

CLAIRE RAYNER

I TIDENS TECKEN

— — — — —
Släkten Lackland
Del 9
— — — — —

CLAIRE RAYNER

I TIDENS TECKEN

— —
Släkten Lackland
Del 9
— —

 SAGA
EGMONT

I TIDENS TECKEN

Claire Rayner

SAGA EGMONT

I tidens tecken

är översatt från engelska av Ingrid Berglöf efter

Chelsea Ranch

Copyright © 1985, 2017 Claire Rayner og Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

All rights reserved

ISBN: 9788711793084

1. E-boksutgåva, 2017

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är et förlag i Lindhardt og Ringhof, ett företag inom Egmont-koncernen

Till Graham Tarrant

som också älskar orden

1

För tredje gången på en halvtimme vräkte blåsten en smattrande regndusch på det glesa gräset på kyrkogården och på Lukes redan kalla och våta smalben, och den här gången svor han nästan högt. Så mindes han var han var, svalde svordomen och försökte se så högtidlig ut som situationen krävde.

Inte för att de andra såg särskilt högtidliga ut, tänkte han och såg på dem. Självupptagna var vad de var. Man kunde tro att de var på picknick snarare än på begravning när man såg hur sorgglöst de viskade till varandra, hur raskt männen gick och hur eleganta kvinnorna var. Kläderna var visserligen svarta, men avgjort påkostade och välsittande. Pälsarna och de plymförsedda hattarna såg lika eleganta som dyrbara ut, och deras fina klädeskjolar sopade grusgångarna på ett sätt som vittnade om total likgiltighet inför den smuts andra skulle få tvätta bort.

— Bortskämda fruntimmer, sa han för sig själv med allt det förakt han kände för sådana samhällsparasiter. Bortskämda, självupptagna fruntimmer!

Han funderade ett ögonblick på att vända på klacken och gå ifrån dem, i stället för att uppföra sig passande och följa med tillbaka till sorgehuset för att avsluta högtidligheten på ett värdigt sätt.

Men nu ordnade de sig till återtåg. De såg ut som en rad blanksvarta kråkor, om möjligt på ännu bättre humör nu när miss Martha Lackland var vederbörligen nedsänkt i sitt hörn av kyrkogården här på Smith Square. När de började vandra mot grinden under de droppande träden och hukade sig mot blåsten under sidenparaplyerna, slöt han nästan automatiskt upp bakom dem. Ögonblicket att vända om var förbi. Om han gick därifrån nu skulle ingen märka det, så det vore ingen mening med att göra det och dessutom skulle det säkert bjudas någonting att äta och dricka. Han kunde inte neka till att det skulle vara välkommet för en som hade så ont om pengar som han.

Inte för att han svalt förstås. Den käre Edwin skulle aldrig låta någon gå hungrig, lika lite som han lät någon vara utan tak över huvudet, men det vore ändå trevligt att dricka någon annans sprit och äta någon annans mat som omväxling. Och de här välmående kråkorna var trots allt någon sorts släktingar, så varför skulle de inte kunna hålla en fattig ung man med lite förplägnad för en gångs skull?

Så Luke sköt ifrån sig tanken att han genom att resonera på det viset själv var något av en parasit och klev in i den sista av de väntande vagnarna. Begravningen var en välorganiserad tillställning där man inte använde de där nymodiga automobilerna som mindre elegant folk gjorde. Den här familjen måste ha riktiga vagnar, dragna av fyra blänkande svarta hästar med vippande plymer på de svarta seldonen, för att köra tillbaka till Tavistock Square den här blåsiga marsmorgonen.

Att stiga ur vagnen igen visade sig bli en långdragen procedur för varje sörjande måste hjälpas ut och släppas in i huset i strikt rangordning.

Först kom lady Lackland Caspar, brorsdotter och genom gifte också systerdotter till den avlidna Martha. Hon gick med raska steg uppför den korta trappan till sin ytterdörr, skenbart stödd av sin fetlagda dotter Cecily. Dottern pustade och flåsade när hennes rakryggade mor skyndade på henne.

Efter dem kom sir Frederick, mager i sin korrekta jackett och med en frans av gråblont hår som skymtade fram under den höga hatten. Han däremot var då ingen samhällsparasit, tänkte Luke när han såg honom gå uppför trappan tre steg bakom sin hustru som etiketten krävde. Han arbetade hårt på sitt sjukhus Nellie i Covent Garden, från sju på morgonen till sju på kvällen, sex dagar i veckan. Ändå tog han sig tid att prata med fattiga unga släktingar från kolonierna som objudna uppenbarade sig på hans tröskel. Han var inte alls som den där malliga Phoebe som mycket tydligt hade visat vad hon ansåg om folk som saknade denna världens goda. Han såg mycket yngre ut än sina sjuttiofem år, tänkte Luke tillgivet när paret försvann in genom sin dörr och måste sedan medge att Phoebe också såg ung ut för att vara en kvinna som passerat de sjuttio.

Att de skulle vara föräldrar och mor- och farföräldrar till alla dessa som nu välldes uppför trappan bakom dem verkade nästan orimligt. Först kom deras dotter Cecilys fyra vackra döttrar med sina framgångsrika äkta män och talrika barn, och så sonen James med sin hustru Bella och deras fem barn med äkta hälfter och barn. Men de var ju också en ovanligt fruktsam familj, de här människorna. Nu var familjen Landis på väg uppför trappan. De var syskonbarn till det äldre paret och sedan kom deras kusiner Henriques, och de var många, det skulle gudarna veta. En sådan anhopning eleganta unga män, söta flickor

och distingerade vuxna hade Luke inte sett förut på en och samma gång. Ett kort ögonblick kände han sig lite ledsen över att han egentligen inte var en av dem. Han var en mycket avlägsen släkting, och det var snällt av dem — nåja, av sir Frederick — att betrakta honom som tillräckligt närstående för att alls bli bjuden till begravningen.

Men så förhärdade han sitt hjärta när han såg nästa laddning välklädda personer gå uppför trappan och äntligen lämna plats för udda senkomlingar och mindre betydande sörjande som han själv. De var samhällsparasiter, det var inte mer med det. Det skulle han komma ihåg och inte låta sig bländas av deras elegans och rikedom.

— God morgon min gosse, sa någon pustande bredvid honom.

Han vände på huvudet och log, nästan mot sin vilja.

— God morgon, farbror Oliver, sa han och tog av sig den lånade höga hatten med en liten bugning. Hur står det till? Bra, hoppas jag?

— Bra, säger du. Bra? Hur skulle man kunna må bra en sådan här jämmerligt blåsig och regnig dag som slår sig på luftrören och ger en värk i varenda led? Bra, säger du? Nej, min käre gosse, jag mår sannerligen inte alls bra. Men det är vänligt av dig att fråga, mycket vänligt av dig.

— Ja, då måste man säga att utseendet bedrar, sa Luke hjärtligt och log lite bredare.

Han såg på det blänkande kala huvudet och det knubbiga ansiktet ovanför den trinda magen som tydde på en förträfflig hälsa.

— Du ser mycket kryare ut än jag känner mig den här kulna morgonen, det kan jag försäkra.

— Vi behöver få något värmande i oss, det är vad vi behöver, sa den gamle mannen och knogade energiskt uppför trappan. Lite av min svågers goda konjak är vad du behöver — jag med egentligen, men jag törs ju inte röra den för min besvärliga mage. God morgon, Jeffcoate!

Han lät den gamle butlern hjälpa honom av med överrocken och stod där och gnuggade händerna medan butlern ägnade sig åt Luke.

— En sorgens dag, mr Oliver, sa Jeffcoate.

Luke tittade på honom och såg häpet att hans ögon var fuktiga och rödkantade.

— Att behöva få se miss Martha lagd i jorden, det är för sorgligt.

— Ja visst, Jeffcoate, visst är det sorgligt. Men hon hade trots allt haft ett långt liv, ett långt liv. Fyra månader till, och hon skulle ha fyllt nittio, som ni vet.

— Ja sir, jag vet det. Det är det som gör mig så bedrövad. Jag hade ju känt henne så länge, liksom min far före mig. Jag tänkte aldrig på henne som gammal ...

— Vi börjar alla bli till åren, min käre Jeffcoate, sa Oliver, och hans röst var mindre bullrande och betydligt mildare nu. Både ni och jag, sådant är nu en gång livet! Men vi är kvar ännu en tid så vi kämpar vidare, inte sant?

Han fortsatte in i den stora mosaikbelagda hallen med dess vackra mahognymöbler för att ta ett glas konjak från brickan som hölls redo av betjänten. Han ställde sig närmare den öppna spisen med sitt glas och tänkte visst inte bry sig om risken för magbesvär, noterade Luke med ett förstulet leende.

Luke tog sig också ett glas konjak och gick sedan, till synes utan brådska men med en viss iver, uppför den mattbelagda trappan till salongen där det säkert skulle

finnas fler betjänter — den här gången med matbrickor. Han blev inte besviken. Där fanns stora fat med madeirakaka, mandelbiskvier, mördegsbakelser och andra läckerheter, och han lyckades tugga i sig ett ansenligt antal utan att verka alltför glupsk medan han lutade sig mot väggen och såg sig omkring.

Rummet retade honom lika mycket som dess ägarinna, lady Caspar. Det var lika påkostat och elegant som hon själv, med en massa marmor och intarsia och möbler från Ambrose Heal, utplacerade mot en bakgrund av en mängd gardiner, draperier och mattor i rosa och grönt. Han stod där och åt hennes kakor och drack hennes konjak och avskydde hennes vackra salong och kände sig i största allmänhet överlägsen sitt sällskap och sin omgivning.

Vilka materialister de var allihop, tänkte han hånfullt medan brottstycken av samtal svävade emot honom i den varma, parfymerade luften. De intresserade sig tydligen bara för guldkantade papper, obligationsemissioner och avkastningen på läkemedelsfabriken och apoteken som familjen Henriques ägde. Vilka brackor! De hade inte något som helst sinne för konst. Han försökte slå dövörat till för den ovälkomna rösten inom honom som viskade att rummet där han stod egentligen var riktigt vackert och smakfullt. Han hade bestämt sig för att den här morgonen inte se annat än negativa egenskaper hos sina släktingar, även om han i viss mån bedrog sig själv.

För han visste mycket väl att även om vissa medlemmar av familjerna Lackland och Caspar var affärsmän och med stor iver och inte så liten skicklighet ägnade sig åt att tjäna pengar, så fanns det andra som arbetade lika energiskt inom ett yrke vitt skilt från affärer. Detta var en läkarläkt, det visste han. Förutom sir Frederick som stod i andra

ändan av rummet och pratade med sin son James, var mr Lewis Lackland här, en välkänd gynekolog, som nu stod vid den öppna spisen och med nerböjt huvud lyssnade till vad hans osedvanligt vackra hustru Miriam hade att säga.

Men till och med han hade gått och gift sig med en arvtagerska! tänkte Luke och kände sig bättre till mods. Vad annat kunde han själv göra, så medveten som han var om sin brist på framgång i sitt arbete och sin fattigdom? I ett ögonblick av klarsyn tänkte han dystert: Jag är avundsjuk på dem. Det är vad jag är, förbannat avundsjuk ...

Det var en så obehaglig tanke att han inte stod ut med den utan tvärt vände sig om och ställde ifrån sig det tomma glaset på närmaste bord med en liten smäll och gick mot dörren. Han skulle gå härifrån, och det ju förr dess bättre. Att stå här ensam och avsky sig själv var bortkastad tid. Hur ouppfostrat det än var skulle han gå utan att säga ett ord till någon av dem.

Han rörde sig så häftigt att han törnade emot den som stod närmast honom, en lång, kraftigt byggd kvinna i en åtsittande klänning av svart cheviot och med det mörka håret uppsatt i stor knut på hjässan så att man lade märke till hennes långa, vackra hals.

Hon vacklade till när han stötte emot henne och vände sig mot honom. Hon hade ett behagligt ansikte med bred mun och smala gröna ögon som blev ännu smalare när hon log och mumlade något till svar på hans ursäkt och vek undan åt vänster. Han bad om ursäkt igen och tog den här gången ett steg åt höger medan hon i ett försök att underlätta för honom steg åt vänster. Sedan brast de båda i skratt.

— Är det inte fånigt när det blir så här! sa hon.

Han lade märke till att hennes röst var ganska mörk. Det tyckte han om, så många flickor nu för tiden kvittrade som kanariefåglar, och det var något som alltid irriterade honom.

— Men det är nästan oundvikligt, fortsatte hon. Nu står jag stilla, så kan ni gå runt mig!

— Tack, sa han, men han gjorde ingen ansats till att gå. Hm ... jag heter Lucas O'Hare.

— Och jag Lettice Brotherton Lackland.

Hon sträckte fram handen, och efter ett ögonblicks tvekan tog han den.

— Brotherton? sa han, mest för att ha någonting att säga. Han kände sig plötsligt mycket mindre angelägen om att komma ifrån detta samhällsparasiternas tillhåll än han nyss varit. Jag trodde att jag kände till släktens alla förgreningar, men det namnet har jag aldrig hört förut.

— Inte? Hon log igen, en aning sarkastiskt. Det förvånar mig inte. Meningen var att det skulle ändras, men jag ville ha kvar det.

— Det låter — intressant. Vill ni förklara?

Hon ryckte på axlarna och gjorde en liten min.

— Åh, det är inte så märkvärdigt egentligen. Det är bara det att min mor är brorsdotter till Martha ... kära nån, var borde jag väl ha sagt ... min mor Sophie ärvde en massa pengar efter sin farfar på villkor att hon blev kirurg och behöll namnet Lackland. Så när hon gifte sig måste min far byta namn. Han hette Wilfred Brotherton. När han dog bestämde jag mig för att ta tillbaka Brotherton i mitt namn. Konstigare är det inte.

— Er mor är kirurg? Så ovanligt! Jag har aldrig hört talas om henne ...

— Nej, det har ni säkert inte. Hon är verksam i Yorkshire, ser ni. I Haworth. Hon är rätt fattig och ...

— Trots sin farfars alla pengar?

— Dem gjorde hon av med på sin klinik i Haworth. De tog fort slut så som hon skänkte bort medicin och lät dra in vatten i stugorna och gav mjölk åt barnen och — ja, allt möjligt sådant där. Hon gjorde av med det mesta av fabriken's pengar också när pappa hade dött, men min bror Samuel arbetar hårt för att få fabriken på fötter igen, så det ska nog ordna sig. Han är fantastisk, Samuel! I alla fall arbetar hon fortfarande där uppe, men folk i London vet inte mycket om henne — det är ju så långt borta.

— Ja vars, ganska långt. Och ni då? Är ni här för att ägna er åt det eleganta sällskapslivet i storstaden? Jag skulle väl tro att livet inte är särskilt rikt på nöjen för en ung dam i ... var var det ... Haworth?

Hon såg ut att resa borst en aning.

— Om ni tror att jag är ett ytligt våp som har kommit till London för att försöka få mig en äkta man, så har ni fel! Jag studerar, mr O'Hare. Jag hör inte till de inskränkta flickorna som ...

Han sträckte fram handen mot henne och drog så fort tillbaka den igen, en smula förlägen.

— Förlåt mig! Det var inte min mening att förolämpa er, det försäkrar jag. Det är bara det att — ja, de flesta flickor är så ... jag menar, det är just ingen av flickorna här som hör till de moderna, frigjorda kvinnorna, eller hur? Titta bara på dem! Ni begriper kanske varför jag ...

Nu skrattade hon och såg sig om över axeln på resten av rummet där det sorlade av prat. Hennes kvinnliga kusiner stod i grupper med huvudena ihop, och av handrörelserna att döma diskuterade de kläder. De något äldre gifta

kvinnorna var djupt försjunkna i samtal om inte bara kläder utan också barn och tjänstefolk, och hon nickade.

— Ja, jag förstår nog vad ni menar. Det är rara flickor, men de är kanske lite — ja ...

Hon sneglade på honom och gav honom ett litet skälmaktigt leende, och han kände plötsligt att han också uppförde sig mer som om han var på picknick än på begravning och försökte se allvarlig ut.

— Ni studerar, sa ni ... vad då? Är musik en bra gissning?

— En ovanligt dålig, sa hon kyligt. Jag studerar medicin ... på Nellie.

Hon satte näsan i vädret och såg honom rakt i ögonen för att se hur han skulle reagera.

Han förstod att han var ute på hal is, och höll ansiktet i schack och visade ingen förvåning alls, nickade bara tillbaka lika kyligt.

— På så sätt. Då tänker ni praktisera tillsammans med er mor, får jag förmoda?

Hon slappnade genast av och log mot honom och var än en gång samma glada och lättsamma person som förut.

— Åh, det vet jag inte. Jag går bara första året än, och jag har så mycket kvar att lära mig att jag blir alldeles trött bara jag tänker på det. Jag kan inte se så långt fram som till var jag ska praktisera, fast jag vet att jag kommer att göra det. Och vad Haworth beträffar så hade ni sanningen att säga alldeles rätt. Haworth är verkligen gräsligt tråkigt. Ingen teater att tala om, inga konserter, inga ...

Han såg hastigt upp.

— Teater? Tycker ni om teater?

Hon lyste upp och nickade, full av entusiasm och iver.

— Åh ja, lidelsefullt! Jag smiter i väg och ser en pjäs så fort jag får en chans! Barty, det är min andre bror, är också

här i London och studerar vid Nellie — det är han där borta i hörnet som pratar med kusin Phoebe — han blir så ond på mig för det! Jag borde plugga skallens ben eller någonting annat, och i stället sitter jag och suckar över Granville Barker eller Gerald du Maurier. Stackars Barty! Han tycker att en blåstrumpa som jag borde vara höjd över sådana intressen, men ser ni, jag är inte så blå om benen som man skulle kunna tro. Och jag *älskar* att gå på teatern.

Han rörde inte en min medan han hörde på, och sedan sa han nonchalant:

— Det var verkligen intressant att höra. Jag är nämligen skådespelare.

Hon var omedelbart idel uppmärksamhet.

— Är ni ... så illa jag bär mig åt! Här har jag pladdrat på om mig själv och inte låtit er få ... Berätta nu allt! Ni hette Lucas O'Hare? Det namnet känner jag inte till, så ni kan inte vara en släkting. Om det fanns en skådespelare i slakten förutom käre gamle farbror Oliver då borde jag ha vetat om det. Så berätta ... Vem är ni, hur kommer det sig att ni råkar vara här på gammelfaster Marthas begravning och framför allt, berätta om vad ni spelar!

Nu log han och försökte inte längre verka nonchalant och oberörd.

— Jag *är* faktiskt en släkting. Det är svårt att förklara, och det här med släktband är så tjatigt, tycker jag — ni vet hur gamla tanter sitter och ältar om vem som gifte sig med vem — men jag kan tala om att Lydia Mohun var min farmor och Lilith Lucas min farmorsmor. Det är efter henne jag fått min förnamn, fast mina vänner kallar mig Luke. Det visar ju att jag kommer från en släkt av framstående skådespelare, och de var på något sätt sammankopplade med familjen Lackland genom gifte, har jag hört. Farbror

Olivers och lady Caspars mor och min farmor, Lydia Mohun, var systrar. Det är lite rörigt, men när jag reste ifrån Sydafrika till London sa min far till mig att söka upp Lacklands, så det gjorde jag. Sir Frederick har varit väldigt hygglig, men jag måste erkänna att jag ibland tycker att de andra är lite ... ja ...

Hon nickade.

— Jag vet. Flickorna Oram kan vara hemskt irriterande. Och kusin Phoebe — ja, det räcker med att säga att jag vet precis vad ni menar. Jaså, ni härstammar från berömda skådespelare. Jag kan inte påstå att jag känner till dem, men ni känner väl heller inte till min berömde anfader, eller hur? Abel Lackland?

— Abel ... jag kan inte säga att jag ...

— Där ser ni! Vi är lika märkvärdiga bägge två när det gäller härkomst, och ingen är det ringaste imponerad. Våra berömda anfäder vänder sig väl i sina gravar, så vanvördiga som vi är. Det enda som betyder något är väl egentligen vad man själv gör och inte vad andra har gjort, men ibland har jag svårt att övertyga min kära mamma om det! Hon gjorde en liten grimas och log.

— Mästrar hon er?

Hon såg lite generad ut.

— Jag borde faktiskt inte beklaga mig för hon är hemskt rar, men ser ni hon är så kolossalt ... ja, *märklig*. Hon blev läkare på den tiden då kvinnor inte ens drömde om att bli det. Hennes seghet och energi då får mig faktiskt att skämmas ibland, men hon är ett så väldigt föredöme ...

Hon såg nästan högtidlig ut ett ögonblick och blev sedan en aning röd när hon märkte att han tittade på henne och sa hastigt:

— Men nu gör jag ju likadant igen — bara pratar om mig själv. Berätta nu var ni uppträder någonstans!

— Vad det anbelangar måste jag svara: ingenstans. För närvarande är jag utan engagemang. Tiderna är svåra, som alltid inom teatern. Men jag har ett par saker i görningen ...

— Naturligtvis har ni det, sa hon varmt. Vad för sorts teater tycker ni bäst om? De nya salongskomedierna som mr du Maurier spelar så skickligt? Eller föredrar ni den gamla skolan, som mr Granville Barker till exempel? Eller kanske sådant som farbror Oliver bjuder på i sin taverna? Jag vet att det är mer varieté än teater, men det är ju så roligt!

— Ja, det är det och nej, det gör jag inte. Jag spelar allt mellan himmel och jord, men jag kan varken dansa eller sjunga så Celas Taverna har ingenting att erbjuda mig tyvärr. Jag önskar att det vore annorlunda. Sir Frederick föreslog att jag skulle prova varieté när jag kom till London, för han visste att jag hade arbetat hos min far i en kringresande teater kring Durban, men då hade jag så rysligt hög tanke om mig själv. Om jag hade haft det vett jag har nu skulle jag ha provat på det och kanske lärt mig spela varietéteater, för då var jag bara tjugoett och ännu läraaktig. Jag menar inte att jag inte fortfarande kan lära mig något nytt, men det är för sent att börja sprattla med benen och sjunga komiska visor. Men så är det med det — jag får klara mig utan hjälp från Lacklands.

— Ni tycker inte om dem ... om oss? sa hon efter ett ögonblick.

Han blev lite röd.

— Det där lät ohövt, sa han. Jag måste be om ursäkt. Men ibland när jag ser dem så tycker jag att de är så

kolossalt rika. De kan fördriva en kväll på en teater utan att ägna en tanke åt vad det kostar, men de gör det nästan aldrig för de bryr sig mer om pengar än om att berika sin själ. Och det finns människor här i London som längtar förtvivlat efter att få se teater men som inte har råd att gå, och det känns så fel. Så jag låter nog lite sur ibland. Ni får ursäkta.

— Ni behöver inte alls be om ursäkt. Jag förstår vad ni menar. När man brinner av längtan efter att få göra en sak och andra verkar totalt ointresserade så kokar det ju i en av ilska. Jag har alltid velat spela teater, ser ni, och ingen har någonsin gjort annat än skrattat åt mig. Hon såg ett ögonblick ut som ett barn som har ertappats med att ljuga. Det där låter så illojalt, och det vill jag inte vara när jag har så stora möjligheter som andra flickor inte har, men ... Jag känner inte många skådespelare. Jag har faktiskt aldrig pratat med någon förut, så tungan löpte väl i väg med mig ...

Han skrattade och kände hur spänningen släppte inom honom.

— Det är sannerligen en märklig kvinna jag har träffat på den här begravningen. En kvinnlig medicine studerande är ovanlig nog, men en som dessutom är lika teaterbiten som jag — ni gör mig verkligen häpen! Kanske den här slakten är bättre än jag trodde om den kan åstadkomma människor som ni.

— Ni får inte göra narr av min släkt eller mig, sa hon förnärmat. Jag menade allvar.

— Jag med, det lovar jag. Det var inte som jag gjorde narr av er. Ni är enastående! Jag var på ett uruselt humör i morse — och det berodde inte på att det var gamla faster Marthas begravning. Hon var ju så gammal, och jag kände

henne knappt. Men ni har piggat upp mig enormt. Tack för att ni lät mig nästan knuffa omkull er ...

Hon stod tyst ett ögonblick och nickade sedan.

— Då ska jag be om ursäkt för att jag var så snarstucken. Låt oss nu inte tala om mig längre utan om er och teatern. Om ni fick välja vad ni skulle vilja göra, vad blev det då?

— Vill ni verkligen veta det?

— Annars skulle jag inte ha frågat.

— Förlåt. Det var ohyfsat av mig. Jo, jag skulle vilja ha en egen teater. Inte en stor och flott, förstår ni, utan en alldeles speciell. En — Han hejdade sig och ryckte på axlarna. Ja, en vanlig teater egentligen, men billig. Högklassig repertoire, men billiga biljetter.

— Åt folk som inte har råd att sitta dyrt? Åt folk som inte är som mina släktingar, sa hon, och han rodnade.

— Glöm det där, är ni snäll. Jag har ju redan sagt att jag ...

— Det är glömt, sa hon genast. Det var en underbar tanke. Var skulle ni ha er teater?

— Det spelar ingen roll var den ligger, bara det inte är vid de eleganta gatorna i Westend. Det måste vara där vanligt folk bor och arbetar, och Gud ska veta att det finns många sådana stadsdelar i London.

— Varför gör ni inte det då, i stället för att gå och vänta på att bli erbjuden en roll som ni gillar?

— Pengar, sa han och höjde ögonbrynen. Jag är hänvisad till mig själv och har inget annat än vad jag tjänar. Min far gjorde av med allt som hans mor, Lydia Mohun alltså, lämnade efter sig åt honom. Det gick åt till hans teater i Durban och var slut när han dog, så jag har helt enkelt inte så mycket pengar som en egen teater skulle kräva. Jag klarar mig ju bra i mitt yrke, och jag har vad jag behöver

för egen del, men att starta en egen teater ... Han skakade på huvudet. Det skulle kosta en förmögenhet.

— På så sätt. Men kan ni inte övertala andra att slå sig ihop med er? Andra skådespelare till exempel? Ni måste känna många. Fråga sådana som ... ja, du Maurier och ...

Nu såg han besvärad ut, och hon tittade hövligt åt ett annat håll för att inte göra honom generad. Tydligen hade han inte sådana kontakter, därför att han inte var så framgångsrik som han ville att hon skulle tro. Och hon måste erkänna att hon aldrig hade hört talas om honom hur intresserad hon än var av teater och teatermänniskor. Hon ville inte för allt i världen såra honom. Han var alldeles för intressant för det.

— Jag tror inte de skulle vara intresserade, sa han strävt. De där matinéidolerna, de bryr sig bara om sina egna framgångar och de enfaldiga fnittrande flickorna som svärmar för dem och struntar i den stora konsten. Dem ger jag inte mycket för ...

— Det kan ni nog ha rätt i, mumlade hon, fortfarande utan att titta på honom. Hon var pinsamt medveten om att hon själv nästan hade svimmat av sällhet när hon såg den stilige Gerald du Maurier första tiden i London. Men nu vid snart tjugofem hade hon förstås vuxit ifrån sådana barnsligheter. Ja, sa hon, jag kan bara ...

— Lettice, jag har letat efter dig!

En undersätsig ung man knackade henne på axeln, och Luke rynkade lätt på ögonbrynen. Han tyckte om den här flickans sällskap och hade inte alls någon lust att låta utomstående tränga sig på. Han öppnade munnen för att invända någonting, men Lettice log mot nykomligen och sa:

— Åh Barty, här är en ny kusin som du nog inte visste att vi hade! Lucas O'Hare ... min bror Bartholomew Lackland.

— God dag. Den unge mannen kastade en hastig blick på Luke och såg sedan på sin syster igen. Vi måste faktiskt gå, Letty. Jag har en massa arbete som väntar, och du med. Vi har en tenta i nästa vecka, glöm inte det. God middag, mr — hm ...

Letty sträckte fram handen till avsked och log. Efter en iskall blick på den rätt pompöse Barty log Luke emot henne och tog hennes hand.

— Jag hoppas att vi träffas igen, sa hon.

Och med Bartys hand beskyddande på axeln försvann hon i mängden av släktingar som också var i färd med att troppa av och lät honom stå där. Med en viss förvåning märkte han att han saknade henne.

Han såg efter henne genom fönstret när hon och Barty gick nerför yttertrappan och raskt började gå mellan påskliljerabatterna i den lilla parkanläggningen mitt på Tavistock Square.

Jag skulle vilja prata med henne igen någon gång, tänkte han. Så svor han inombords när det gick upp för honom att han inte hade en aning om var hon bodde.

Men det gick att reparera, tänkte Luke medan han sa adjö till sir Frederick och än en gång mumlade några beklagande ord. Vid något lämpligare tillfälle skulle han göra visit hos honom igen, stålsätta sig inför sir Fredericks hustrus förintande blickar och så där i förbigående fråga var hans unga släkting bodde. Och sedan ...

Och sedan vad då? tänkte han dystert när han gick förbi planteringen på väg tillbaka till Chelsea. Hur skulle han kunna söka upp en ung dam av god familj och med en viss ställning i samhället, fattig som han var? Låt vara att hon var en av de nya emanciperade moderna kvinnorna, men det betydde inte att hon inte väntade sig sådana

artighetsbevis från en ung man som en kvinna var berättigad till — och sådant kostar pengar. Fan också!

Lucas O'Hare var både upprymd och deprimerad när han gick tillbaka till sin vän Edwin Zanders hus den där marsmorgonen 1905. Livet behandlade honom verkligen erbarmligt illa just nu. Det bjöd på karameller med ena handen och ryckte tillbaka dem med den andra. Han måste faktiskt försöka komma på något sätt att förbättra sin ekonomi, och det kvickt. I hans ålder, och man kunde knappast påstå att trettio var ungdomens vår, var det hög tid att få ordentligt fotfäste på vägen till framgång. Han måste göra något åt situationen.

Och Lettice för sin del for hem till sitt inackorderingsrum vid Gilbert Place i Bloomsbury i samma stämning av blandad upprymdhet och depression. Att ha träffat en så intressant man — en skådespelare! Och med ett så fängslande ansikte ... Smala uttrycksfulla läppar och mycket mörka ögon under ett tjockt hår ... Att slitas ifrån samtalet med honom för att plugga medicin, det var så att man kunde bli galen!

Naturligtvis var studierna viktiga, tänkte hon lojalt medan droskan som Barty hade fått tag i rullade Tottenham Court Road fram. Hon var ändå medicine studerande, en privilegierad ung kvinna som måste föra den fana som hennes mor hade rest för trettio år sedan vidare. Hon var inte en flicka som kunde unna sig att vara vän med intressanta skådespelare som drömde om en egen teater.

Fan också, tänkte hon och njöt ilsket av att tänka en svordom som hon inte kunde säga högt, hur modern och frigjord hon än var. Fan också!

2

Luke ägnade återstoden av dagen åt ett ovanligt energiskt sökande efter arbete. Hans sista engagemang hade varit i en rätt torftig julpantomim där han hade spelat en obetydlig rövare i *Barnen i skogen*. Han hade bara haft sex rimmande verspar att lära in, men texten var så slätstruken att det hade varit så gott som omöjligt att komma ihåg dem. När ridån äntligen gick ner för sista gången i slutet av januari hade han varit glad trots att det betydde slutet på det knappt tilltagna gaget. Sedan hade han ägnat flera dagar i februari åt att planlöst söka nytt engagemang, men det var en svår tid på året, efter vad alla sa. De pantomimer som gjort större lycka gick fortfarande och sommarturnéerna var inte påtänkta än, så han hade låtit dysterheten ta över och inte gjort mycket mer än suttit hemma hos Edwin och hans vänner och tänkt mer och mer på sin dröm om en egen teater och slutat söka arbete.

Men dagens möte med Letty Lackland hade satt fart på honom. Han hade gått till begravningen försjunken i sin numera vanliga nedstämdhet och skulle ha väntat sig, om han alls hade tänkt på det, att vara ännu mer nedstämd när han gick tillbaka hem till Chelsea igen. Men nu kände han sig upplivad, och det förklarade han med att det äntligen var en aning vår i luften. Det var visserligen regnigt och

blåsig, men han hade en känsla av att vintern äntligen låg bakom dem och att året trots allt lovade gott.

Det var därför han kände sig så energisk, tänkte han och vek av från Tottenham Court Road in på de smala gatorna i Seven Dials för att gå till Shaftesbury Avenue i stället för hem till Chelsea Reach som han först hade tänkt. Det var därför han plötsligt kände att ett besök hos teaterdirektörerna kunde löna sig. Det hade ingenting med miss Lackland att göra, ingenting alls. Visst hade det varit intressant, och han hade haft nöje av deras samtal, men det var också allt. Nu när han kom ut i friska luften var han beredd att göra något praktiskt åt sin arbetslöshet bara, mer var det inte.

Det intalade han sig med stor fasthet medan han började den välkända rundvandringen från teater till teater. Först gick han till Palace vid Cambridge Circus för att höra hur det låg till där. Men där fanns ingen roll åt Luke O'Hare eller åt någon annan seriös skådespelare eftersom de tänkte sätta upp en varieté igen. Så till Garrick för att se vad mr Arthur Bouchier hade att erbjuda.

Ännu en nitlott, de höll redan på att repetera en pjäs som skulle ha premiär om en vecka. Han gick vidare till Nya teatern för att prata med Charles Wyndhams folk som inte hade tid att prata med någon alls i dag. »Beklagar, titta in igen i nästa månad ... nej tyvärr, det går inte i dag ... » Och sedan till Beerbohm Trees kansli men där var samma visa. »Beklagar, han är i Stratford och gör klart för Shakespearfestivalen, försök igen i maj.» Och så vidare.

Lukes goda humör försvann, och han kände hur depressionen smög sig över honom som en dimbank. Det skulle inte tjäna något till att gå bort till Royal Court vid Sloane Square. Vedrenne Barker hade sina favoritaktörer,

tänkte han. Det var allmänt bekant att han sällan engagerade nytt folk ens som statister. Rollerna i den nya pjäsen av George Bernard Shaw, *Major Barbara*, på Court i Teaterförbundets regim var också redan besatta. Förresten hade Luke inte lust att arbeta hos den där hetlevrade irländaren efter allt han hade hört om dennes förakt för skådespelare. Och Granville Barker, du Maurier och de andra förbannade matinéidolerna hade allihop sina ordinarie ensembler. Då återstod bara direktören för Gaiety, och alla visste att gamle George Edwardes bara gick in för flickor och komiker och inte intresserade sig alls för seriösa skådespelare som Luke O'Hare. Det vore bortkastad tid att ens försöka där, inte värt sulläddret han skulle slita på vägen uppför Strand.

Det började bli sent. Lykttändarna hade gått sina rundor nu en bra stund medan den korta eftermiddagen gick över i en blå skymning. Gatorna skimrade i den mjuka strålgansen från de vitglödande lyktorna, och kastanjeförsäljarna stod i vartenda gathörn och bjöd ut sina varma påsar för en penny stycket. De upplysta butiksfönstren lät sitt sken strömma ut över trottoarerna på kontoristerna, maskinskriverskorna och sömmerskorna som var på väg hem till brasor och kvällste i förorter som Kilburn och Halloway och Shepherds Bush. Och överallt gick det par arm i arm och pratade livligt, lyckliga över att få vara tillsammans en så här fuktig och blåsig kväll.

Luke stod i hörnet av Coventry Street med händerna i byxfickorna och hakan nerkörd i den höga stärkkragen och såg dystert på dem. Han var uppfylld av sina egna motgångar. Alla var så upptagna, alla hade det så mycket bättre än han, även om deras jobb var hårt och enformigt och erbarmligt långtråkigt. De *hade* i alla fall jobb, de hade

i alla fall någonstans att ta vägen, ett mål i livet. Vad hade han mer än sina löjliga drömmar? Ingenting, inte ens ett eget hem. Han parasiterade på sina vänner, och när han träffade en underbar ung kvinna kunde han absolut ingenting göra för att fortsätta bekantskapen ... Livet var en jämmerdal.

Där tog äntligen han sinne för humor vid, och han måste skratta åt sig själv. Han höjde huvudet och rätade på axlarna. Det var ju dumt att bli så eländig till mods av en av de oundvikliga vågdalarna i hans yrke. Så var det att vara skådespelare! Det hade han lärt sig av sin far Silas under de långa år då de flackat runt i Durbandistriktet med sin »Shakespeare på hjul» och av sin farfar Dickon O'Hare som hade berättat för honom redan när han var liten om teaterlivets svårigheter och glädjeämnen. Att stå i ett gathörn i London och vara dyster bara för att han för tillfället hade det besvärligt var rena idiotin. Det skulle snart bli scenförändring, en ny fondkuliss skulle hissas ner, och en helt ny akt skulle börja. Så hade det alltid varit förr, och han hade tillbringat halva sitt liv på scenen så han borde veta det, och så skulle det bli igen. Vad han borde göra nu var att rycka upp sig och låta bli att spela stor tragedi.

Lite underhållning var svaret, men vad fanns det, som han hade råd med? Till och med en biljett på bortre parkett på en varietéteater kostade väl mycket för hans magra börs. Det fick lov att bli en hemmakväll hos Edwin, och med lite tur, några av dennes många vänner. Det var sällan det inte tittade in någon på Cheyne Walk 47 och piggade upp tillvaron.

Men han behövde något mer än det, för klockan var bara sju och Edwins vänner kom sällan förrän närmare midnatt.

Vad skulle han ta sig för med de närmaste fyra eller fem timmarna för att hålla dysterheten i schack?

En pojke cyklade förbi med en enorm randig halsduk om halsen och en knallgrön tweedkeps nerdragen över öronen. Han visslade på »Bedelia» ur den nye George Grossmith-succén på Gaity, och Luke tittade upp. Farbror Oliver! tänkte han. Jag går och hälsar på farbror Oliver! Nu kände han hur humöret steg igen. Där var han alltid välkommen, det visste han, och på Celas Taverna bjöds det på värme och muntra sånger, dans och lustigheter. Dit skulle han gå.

Och han vände om på klacken och började med raska steg gå tillbaka genom folkmyllret på Leicester Square mot Covent Garden, högt och rent visslande på »Bedelia».

Inackorderingsrummen vid Gilbert Place kändes trivsamma och hemlika som alltid när de kom fram. Mrs Partridge hade tänt brasan i vardagsrummet redan tidigt på dagen och nitiskt hållit liv i den sedan dess, så när de väl hade klivit uppför de två trapporna, rosiga om kinderna, och kommit in till den röda plyschen och mahognyn var rummet som ett drivhus.

Letty drog med en suck av lättnad av sig den svarta capen och halmhatten med de svarta plymerna och slängde dem på sin säng i det lilla rummet intill vardagsrummet. Barty hängde ordentligt in sina kläder i skåpet i det större sovrummet som han hade lagt beslag på redan första dagen i London.

— Jag som är man har ansvaret för oss, och det är inte mer än rätt att jag har det största rummet, hade han myndigt sagt.

I sin upphetsning över att vara i London hade hon inte brytt sig om att säga emot. Nu när hon stod i det trånga

utrymmet mellan sängen och byrån och masserade sin trötta nacke retade det henne — och det var inte första gången — att tänka på Barty i ensamt majestät i det där stora rummet. Sedan skrattade hon åt sin spegelbild.

— Så dumt, mumlade hon. Så dumt!

För vad spelade det för roll om Barty behövde hävda sig? Det hade inte varit lätt för honom att växa upp i skuggan av sin storasyster även om det bara var ett år mellan dem. Han hade alltid varit mycket medveten om ålderskillnaden, framför allt sedan deras far dog. Då stod det ännu klarare för honom att hans liv dominerades av kvinnor, framför allt av hans tyranniska mamma men också av hans långa och vackra syster. Letty visste hur det grämde Barty att hon var lika lång som han, kanske till och med en aning längre, och hur han led av att inte vara några centimeter längre. Hon visste också hur han längtade efter att få vara den som bestämde, och hur irriterande den där pösviktigheten än var ibland lät hon honom vanligen hållas. Om det fick honom att trivas och inte gjorde henne något, så varför inte? Så länge han inte lade sig för mycket i hennes göranden och låtanden stod hon ut med honom, den käre gamle Barty.

Men i dag var han extra irriterande. Hela vägen hem från Tavistock Square hade han gnatat på henne för att hon inte hade gått omkring och pratat med folk hos Caspars, för att hon inte hade utnyttjat möjligheterna bättre.

— Vi behöver alla försänkningar vi kan skaffa oss, hade han sagt och sett högtidligare ut än vanligt. Vi har varit ifrån släkten så länge genom att mamma så envist håller fast vid att slösa all sin energi på Yorkshire. Ska vi kunna sätta upp en bra praktik när vi är färdiga måste vi ha gjort oss kända här i London. Så du borde pratat med mr Lewis

Lackland och hans fru och med sir Frederick i stället för att överlåta det på mig. Och jag såg att den där inställsamme Henry Landis och den där andre ... Davis Henriques, han som ser så sydländsk ut ... att de två var mycket uppmärksamma mot sir Frederick medan du bara stod och sladdrade med någon förbaskad snyltgäst och ...

— Det var ingen snyltgäst, hade hon svarat så behärskat hon kunde. Det var en kusin och han var mycket intressant. Jag tyckte inte att det fanns någon anledning att fjäska som Henry Landis hellre än att prata med Luke. Och om enda sättet att komma någonvart i London är att svansa för folk så går i varje fall jag hellre tillbaka till mammas klinik och ägnar min tid åt hennes eländiga snoriga ungar.

— Du vet mycket väl att du avskyr mammas klinik och snoriga ungar lika intensivt som jag, hade Barty fräst. Kom inte och påstå att du har en tanke på att arbeta i Yorkshire när vi är färdiga läkare, för det vet jag att du inte har. Och om du hade något vett skulle du höra på mig och göra som jag säger, för jag vet mer om världen än du och har en mans sakliga syn på den. Du må betrakta dig som en modern kvinna aldrig så med alla dina dumma idéer om rösträtt, men du är i alla fall bara flicka. Du kan skatta dig lycklig som alls får vara på Nellie. Fördärva nu inte allt både för dig och för mig genom att vara så barnslig ...

Där hade hon slagit dövörat till och låtit honom sitta där och mala. Allt det där hade hon hört förr från sin ambitiöse bror — hur viktigt det var med goda förbindelser och en krets av inflytelserika vänner när det gällde att bygga upp en lukrativ praktik, och hur orolig han var för hennes egensinniga uppförande. Hon vägrade att höra på mer, hon hade annat att tänka på.

Luke O'Hare till exempel ... Vilken intressant ung man han var — så artig och ändå med så bestämda åsikter. Han talade inte till henne som Barty och de flesta andra unga medicinarna gjorde, som om hon vore ett efterblivet barn. Hon visste att män brukade tala på det viset med kvinnor. Luke hade faktiskt också börjat så, men han hade snabbt märkt att hon inte var som sina kusiner Oram och Landis och omedelbart slagit om ton.

Det hade varit det mest intressanta med honom, och hon satt i droskan och mindes allt han hade sagt, på hans öppenhjärtiga sätt att berätta om sin dröm om en egen teater, och hon tänkte under Bartys malande: Jag önskar att jag kunde få träffa honom igen. Så suckade hon, för hon visste mycket väl att chansen att träffa honom igen var minimal såvida han inte gjorde sig besvär att ordna det. Men han hade inte visat några tecken på att vilja träffa henne igen.

Det är bäst att jag glömmer honom, sa hon sig nu och gick ut i vardagsrummet för att ringa på mrs Partridge. Det var dags att hon kom upp med lunchen så de fick äta och sedan sätta sig med sitt välsignade pluggande. De där eländiga böckerna! Arbetet på sjukhuset var inte så illa, även om det var obehagligt ibland, men det var åtminstone inte så mördande tråkigt. Det var däremot den där torra farmakologin, och hon såg inte fram mot timmarna som var kvar till sängdags med någon som helst glädje.

Mrs Partridge knogade uppför trappan under mycket stänk och stön, bärande på en väldig bricka med deras lunch. Hon började med att breda ut en vit duk ovanpå den röda plyschduken som låg på bordet mitt på golvet. Sedan dukade hon fram porslin, glas och bestick och till sist ställde hon fram smör och bröd och soppa. I mrs Partridges